

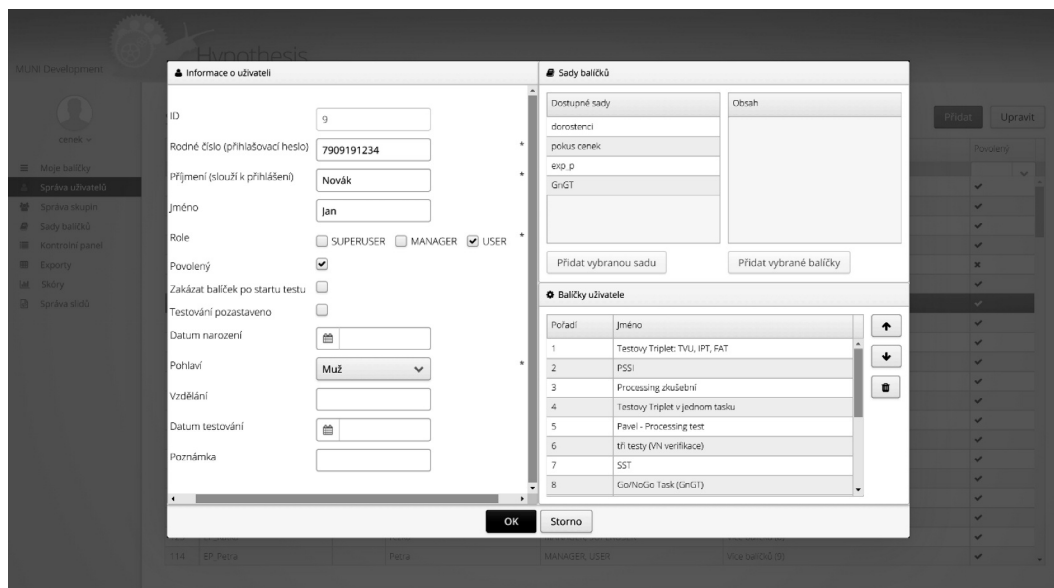


Nedílnou součástí přijímacího procesu do Armády ČR (AČR) je psychologické vyšetření. Psychologickou diagnostiku lze chápat jako měření vybraných vlastností osoby a jejich interpretaci. Cílem diagnostiky v náborové fázi je především detekovat takové uchazeče, kteří svým profilem nesplňují požadavky na příslušníka AČR. Psychologická diagnostika představuje komplexní vyšetření a psycholog vytváří své doporučení na základě interpretace a integrace jednotlivých, mnohdy velice různorodých metod. Pro efektivní diagnostiku a zajištění kontroly kvality se jeví jako nutnost používat evidenční systém, který by nejen uchovával jednotlivé výsledky testů, ale i související metadata. Takovýto evidenční systém musí umožnit výsledky testů importovat z diagnostických aplikací, resp. centralizovat ze všech akreditovaných pracovišť a následně vhodně vizualizovat. Zároveň by měl být schopen komunikovat s dalšími přidruženými nemocničními informačními systémy. Evidenční systém, ve své rozvinuté podobě, by měl mít rovněž možnost provádět pokročilé statistické modelování.

V roce 2018 začala Vojenská nemocnice v Brně a následně rovněž Ústřední vojenská nemocnice v Praze používat software Hypothesis (Šašinka et. al, 2017) určený pro psychologickou diagnostiku, který byl dodán Masarykovou univerzitou. Software Hypothesis existuje ve verzi určené pro výzkumníky (tato je poskytována zdarma pro spolupracující instituce) a verzi komerční, která je určena pro aplikovanou diagnostiku. Na základě užívání diagnostického systému v praxi, došlo v průběhu užívání k dalším adaptacím, např. byl doplněn tzv. kontrolní panel (sleduje v reálném čase průběh testu jednotlivých přihlášených uživatelů a upravena editace testovaných osob tak, aby více odpovídala pracovnímu postupu v laboratořích (Obr. 1).

V rámci další spolupráce byla pozornost nasměrována na design evidenčního systému, který by umožnil nejen následnou efektivní práci s výstupy psychologického vyšetření. Nově navrhovaný evidenční systém (dále ES) v sobě integruje několik funkcí a umožňuje efektivní práci uživatelů:

1. Report výsledků psychologických testů
2. Obousměrná komunikace s primárním softwarem pro diagnostiku
3. Různá úroveň práv a přístupu uživatelů
4. Databáze testovaných osob včetně výsledků testů a závěrů vyšetření a jejich editace
5. Nahrávání doplňkových souborů k testovaným osobám
6. Statistické přehledy pro zvolené období



Obr. 1 Editace testovaných osob: hlavní identifikátorem je rodné číslo, které slouží zároveň k přihlášení. Administrátor má možnost navolit baterii psychologických testů a připravit ji pro konkrétní testovanou osobu.

7. Centralizovaná evidence z jednotlivých pracovišť
8. Možnost komunikace s dalšími nemocničními informačními systémy
9. Predikční modely na základě dlouhodobého sledování

Psychologické vyšetření se běžně skládá z několika typů dat, např. skóre testů či z klinického rozhovoru. Navržený ES by měl mít schopnost vizualizovat ve standardizovaném formátu tyto výsledky a umožnit následně jejich tisk, popř. online náhledy pro práci psychologa (bod 1). Většina testování probíhá na platformě Hypothesis, který obsahuje mj. vlastní databázi uživatelů. ES by měl mít rozhraní, které by automaticky poslalo na platformu Hypothesis dataset osob určených pro diagnostiku na definovaný den a pro určené testy. Po dokončení diagnostiky by platforma Hypothesis automaticky zpět poslala výsledky testů (bod 2). Do ES přistupují uživatelé různých kompetencí a rolí, např. laborant, psycholog, šéfp psycholog. Z tohoto důvodu musí ES umožňovat jak různou úroveň přístupu k funkcím, tak i k datům. Např. psycholog by měl mít přístup pouze k výsledkům testovaných osob, ale už by neměl mít možnost nahlížet na přehledové statistiky pracoviště (bod 3). Základní funkcí ES je tvorba a správa databáze testovaných osob (bod 4). V prvním kroku je nutné manuálně vytvořit profil participanta, resp. je možné jej importovat z nemocničního informačního systému. Následně je nutné nastavit testovou baterii, poslat profil na vybrané diagnostické stroje a přijmout zpět výsledky (bod 2). Po přijetí výsledků je nutné doplnit např. shrnutí klinického rozhovoru, popř. nahrání skenovaných souborů (bod 5). Celá procedura je uzavřena vyhotovením závěrečné zprávy. Nahrávání doplňkových souborů je specifickou funkcí (bod 5), která umožní uchovávat vyšetření skutečně kompletní, včetně například vstupů kresebných testů či skenů papírových dotazníků. U testovaných osob je třeba uchovávat i doplňující informace, např. kód psychologa, který prováděl diagnostiku. Díky těmto údajům je možné připravovat přehledy a statistiky např. o procentuální úspěšnosti při náboru uchazečů (bod 6). Vysoce sofistikovanou formou statistických analýz může být tvorba predikčních modelů (bod 9), které budou schopny na základě vstupní diagnostiky a následně pracovní historie jedinců vytvářet pro budoucí uchazeče pravděpodobnostní odhady jejich budoucí pracovní úspěšnosti. V rámci větší instituce je zároveň výhodou, pokud by systém přímo komunikoval s dalšími používanými informačními systémy (bod 8). Specifikem vojenských nemocnic je skutečnost, že jsou akreditovány mj. pro nábor uchazečů do AČR. Potom je žádoucí, aby ES umožňoval centrálně spravovat testované osoby ze všech vojenských nemocnic. Psycholog bude tak mít přístup k údajům klienta i v případě, že byl diagnostikován v jiném městě, resp. jiné nemocnici (bod 7).

Z výše uvedeného je zřejmé, že moderní ES je nástroj s velmi širokou funkcionalitou, který spravuje různorodý typ dat. Už z povahy dat, která jsou osobní a extrémně citlivá, vyplývá, že důležitým aspektem je maximální nárok na bezpečnost systému. Zároveň se otevírají velice citlivé právní a etické otázky např. v kontextu používání predikčních modelů.

Brněnští psychologové vyvinuli software, který bude testovat uchazeče o vojenskou službu. Novinky.cz (9.5. 2018). Online <https://www.novinky.cz/veda-skoly/clanek/brnensti-psychologove-vyvinuli-software-ktery-bude-testovat-uchazece-o-vojskou-sluzbu-14172>

Šašinka, Č.; Morong, K.; Stachoň, Z. The Hypothesis Platform: An Online Tool for Experimental Research into Work with Maps and Behavior in Electronic Environments. *ISPRS Int. J. Geo-Inf.* **2017**, *6*, 407.

Mgr. Čeněk Šašinka, Ph.D. **Mgr. Alžběta Šašinková**
cenek.sasinka@mail.muni.cz 322084@mail.muni.cz

(Kabinet informačních štúdií a knihovníctva, Filozofická fakulta, Masarykova univerzita v Brně)